

SPIILLEGLAD OG ENGASJERENDE

Det ser ut som om Arendal er inne i en god trend. Subwooferne står seg fortsatt veldig godt i markedet, og deres 1723-serie er det mange både i Norge og internasjonalt som har plassert i hifi-anlegget og i hjemmekinoen. Nå er det imidlertid klart for en litt krympet serie med bokstaven S koblet til navnet.

Tekst: Håvard Holmedal

Det er ikke vanskelig å forstå at Arendal Sound har sett behovet for en litt mindre serie med høyttalere. Det er jo ikke helt umulig å tenke seg at noen synes den store Tower med hele fire åtte-tommere kan bli en litt vel brautende høyttaler. Da kan det kanskje være noe enklere å få innpass med en høyttaler hvor elementene er noe mindre, og hvor kabinettet faktisk virker veldig mye mindre. Hils på Tower S! Bokstaven S står i dette tilfellet for «Small», og da går det jo an å tenke seg at det ikke kommer noen høyttalere som er enda litt mindre. Noen vil nok fortsatt mene at «Small»-utgaven er for «Big».

Og så er jo spørsmålet. Hvordan låter den i forhold til den forrige og ganske så mye større modellen?

Fortsatt kraftfullt

Vi har testet mange av Arendal Sound sine produkter. Hele 1723-serien har vært koblet opp både i stereo-anlegget og i hjemmekinoen med strålende resultat. Tower og Monitor fra den første 1723-serien er høyst imponerende greier, og selv om prisen ikke akkurat er budsjettklasse, er de veldig gode kjøp nesten uansett behov.

Den nye S-serien, som nå også er THX-sertifiserte, er utstyrt med basselementer som er krympet fra 20 til 16,5 cm, men med samme størrelsen på magneter og med like kraftige chassiser. Diskanten er identisk. Man skulle kanskje ikke tro at det utgjør den store forskjellen i størrelse, men der Tower tok over mye av stuen er Tower S langt mer plasseringsvennlig og kompakt. Høyden har krympet med 17cm, bredden med omtrent 3cm og dybden med 8cm. Det har også gjort at de har slanket seg med omtrent 20 kilo, og veier nå «kun» i overkant av 30kg.

Kabinettene er fortsatt laget av HDF (high density fiberboard) og virker særdeles godt satt sammen. Slår du knokene i frontbaffelen er et som om hele høyttaleren er laget av et massivt stykke tre. Finishene er matt sort og matt hvit, noe som vi synes er ganske stilig.

De to nederste bassene fungerer som rene subwoofere, og er begrenset oppad til 100Hz for å kun

hjelpe til i de to nederste oktavene. De to øverste bassene over og under diskanten sitter i en D´appolito-konfigurasjon, og her er delefrekvensen så lav som 1500Hz.

Diskantene sitter i et kort horn som sørger for kontrollert spredning, ellers er det egentlig ikke noe andre triks om ser benyttet enn å lage gode elementer og plassere dem i et solid og stivt kabinett. Og så er det selvsagt delefilteret som jeg tipper Arendal Sound har vært enda nøyere med denne gangen for å få den mindre høyttaleren til å klinge og oppføre seg som sine større brødre.

Høyttaleren er 4ohm, men høyttaleren er forholdsvis effektiv (nær 90dB) og ikke spesielt krevende å drive. Impedansen gjør likevel at de behøver en strømkraft og stabil forsterker. De er oppgitt til å tåle 400watt, men skal du utnytte det potensialet må du ha en stor og kraftfull forsterker. Jeg fikk gode resultater selv med den innebygde forsterkeren i Bluesound Power Node, men det var ikke noe særlig tvil om at den behøvde mer kraft. Søk etter forsterker blant de aller kraftigste hjemmekinoreceiverne, eller i prisklassen rundt 12-15 tusen hvis du behøver en integrert forsterker.

Fleksibel bassløsning her også

For å tilpasse lyden til Tower S i stua har Arendal laget en praktisk og smart løsning for å justere bassen. Høyttaleren kan nemlig brukes både som lukket og portet konstruksjon. I lukket utgave spiller den ned til 49Hz, noe som etter det jeg kan huske faktisk er litt underkant at de store Tower-modellene. I lukket utgave vil bassen fortsatt ha respons på langt lavere frekvenser enn dette. Du vil ha brukbar respons ned til 35Hz, og du får også hjelp fra rommet ditt med å spille bass. Jeg savnet i hvert fall ikke annet enn den absolutt dypeste delen av bassen som du må ha en subwoofer til å spille nesten uansett.

Så kan du konfigurere de to bassportene på litt forskjellige måter. Får du for mye bass med begge portene åpne kan du forsøke å lukke kun den ene. Det gir ikke så veldig stor forskjell i bassdybde, men den litt flatere kurven kan være akkurat det du behøver for å få riktig balanse i rommet. Med en port lukket gir høyttaleren et -3dB punkt på 39Hz, mens to porter åpne gir 35Hz.

Som på Tower er ikke dette data som gir særlig grunn til å hente frem superlativene. Selv et par stativhøyttalere jeg har stående i stua fra Canton er oppgitt til å spille under 30Hz. Likevel er den opplevde dybbassen og volumet fra Tower S på et helt annet nivå. For det første flytter 4 basser imponerende mengder luft, og vi må huske at høyttalerne fortsatt ikke har falt mer enn 10dB i respons nede ved 30Hz.

Mye detaljer og informasjon

Det er mange som fortsatt tror at Arendal-høytalerne er laget for de som vil spille høyt og hardt hjemme, men høytalerne overrasker med en evne til å spille presist og nøyaktig, og med en oppløsning og en informasjonsmengde som er imponerende. Det gjelder helt fra den stramme og kontrollerte bassen og helt opp i diskanten. Det er litt som om en bryter i den tyngre klassen plutselig bryter ut i lettbeint ballett – helt uten at det blir komisk!

Du skal altså ikke bare vurdere denne høyttaleren seriøst hvis du skal spille høyt og kraftfull, men også når du skal sette deg godt bakover i lyttestolen og aktivt lytte på musikk med mye detaljer og mange klangfarger. Dette gjør høyttalerne med glans selv om de samtidig klarer å banke ut musikk med mye bass og volum i stereoanlegget, eller et hektisk filmspor i hjemmekinoen. Tower S er overraskende allsidig, og kanskje til og med i enda høyere grad enn Tower.

Kjapp og kontrollert

Det er ikke sikkert at høyttaleren i seg selv er mer kontrollert, men resultatet i begge mine lytterom ble løftet i positiv retning. Balansen i bassen er bedre, og høyttaleren virker strammere og mer presis enn storebror. Det er ellers ganske interessant å høre hvor likt de to forskjellige høyttalerne spiller. Diskanten er selvsagt identisk, men du skal faktisk helt ned til den dypeste bassen før det er mulig å sette fingeren på virkelige forskjeller. Lyden i Tower S

er litt slankere, og har noe mindre i bassen. Hvis ikke stua eller lytterrommet ditt er fra stort til veldig stort, kan den litt mindre Tower S faktisk spille ryddigere og mer presist i den aller nederste oktaven.

På den annen side er dette fortsatt en mektig og kraftfull høyttaler som viser at det faktisk går an å få deilig og saftig lyd fra mindre elementer bare de er mange nok.

Jeg henter frem notatene mine fra testen av Tower, og henter frem det samme sporet med Youn Sun Nah, La Chanson D´helene. Det er overraskende flott og engasjerende presentert med masse informasjon og luft i stemmen, rommet er flott, velformet og stort, og det er sjeldent stillere mellom stemmen og instrumentene. Du får sikkert tak i høyttalere i denne prisklassen som gir en like gode eller bedre musikalske opplevelser, men da må du nok regne med å miste disse høyttalernes betydelige underholdningsfaktor og livgivende entusiasme.

Musikk med mye bass

Jeg begynner med Pete Belasco sin Deeper som virker som en bra og forholdsvis rolig start. Det låter stramt, mektig og kjøttfullt i bassen, og det skjer uten at det tåkelegger den nedre delen av mellomtonen, eller skaper noe som helst tegn på resonanser i kabinettet. Stemmen til Belasco er flott fokusert, og det er ekte og troverdig det som leveres, og vokalen har en naturlig og ubesværet tilstedeværelse som ikke er hverdagskost i prisklassen.

Song for Olabi med Bliss får også en runde i spilleren, og her imponerer nok den dynamiske

perkusjonen mer enn dybden på bassdronen i bunnen, men å forvente at høyttaler skal spille absolutt alt og konkurrere med de container-svære Canton Reference 3 jeg nylig hadde hjemme blir å strekke det litt langt. Høyttalerne har selvsagt begrensninger selv om de er uvanlig vellykkede som konstruksjon.

Det som likevel imponerer er roen, den avslappede og uanfektete måten den spiller musikk, og at den likevel klarer å hente frem hvert eneste smell med stikkene mot trommeskinnene og hvert eneste slag med håndflater og fingre. Lydbildet står frem med masse kraft, imponerende dynamikk og en rytmisk presisjon som gjør dette veldig moro og engasjerende å lytte til.

I kinoen

Med film i spilleren er det selvsagt også moro, og det er alltid imponerende å høre høyttalere som klarer seg så godt uten en subwoofer, selv om ekte dypbass fortsatt kommer levert som eksterne subwoofere nesten uansett hva slags høyttalere du har eller hvor dyre de er.

De matcher ikke de store Tower, det er det vel knapt noen som gjør i prisklassen, men du verden for en orden de har! Film er jo gjerne både eksplosjoner, et hektisk musikkspor, stemmer og masse rominformasjon og detaljer samtidig. Som på hifi-sporene jeg spilte er det oversikt og struktur på alt sammen. Høyttaleren lar seg ikke stresse, og viser et dynamisk overskudd som er ganske imponerende uansett hva du sammenlikner med. De kan også kunsten å spille høyt uten at lyden blir komprimert og slitsom, og det skal bli temmelig hektisk og høyt før du mister følelsen av overskudd.

Konklusjon

Til å være så stor, viser den mye raffinement og evne til detaljering, men den har også mellombass og en tung dypbass som gjør den til en av de få virkelige fulltone-høyttalere du kan kjøpe for under kr. 30.000.-

VI LIKER:

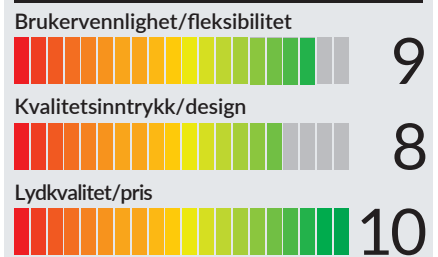
- Kraftfull
- Mer detaljer enn du forventer
- Imponerende spenst og dynamikk
- Mer letplassert enn storebror

VI LIKER IKKE:

- Designet kunne vært mer spennende

STEREO+ MENER: Arendal Sound har klart å krympe høyttaleren kraftig uten å miste dynamikken, klangsignaturen og det flotte lydbildet. En imponerende høyttaler!

KARAKTERER

Arendal Sound 1723
Tower S THX

PRIS: kr. 22.900.- per par.
IMPORTØR: Arendal Sound
LINK: www.arendalsound.no